

॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥

इति सौमिके पर्वणि नैलकंठीये भारत भावदीपे

सर्वयत्नबलेनापि गृह्णन्नेव मिदं ततः ॥ ततः सर्वबलेनापि यदै न न शशाकह ॥ २३ ॥ उद्यंतुं वाचालयितुं द्रौणिः परमदुर्मनाः ॥ कृत्वा यत्नं परिश्रान्तः स न्यवर्त्तत भार-
त ॥ २४ ॥ निवृत्तमनसं तस्मादभिप्रायाद्विचेतसं ॥ अहमामं त्र्यसं विघ्नमश्वत्थामानमब्रुव ॥ २५ ॥ यः सदैव मनुष्येषु प्रमाणं परमंगतः ॥ गांडीवधन्वा श्वेता-
श्वः कपिप्रवरकेतनः ॥ २६ ॥ यः साक्षाद्देवदेवेशं शितिकंठमुमापति ॥ द्वंद्वयुद्धे पराजिष्णुस्तोषयामास शंकरं ॥ २७ ॥ यस्मात्प्रियतरो नास्ति ममान्यः पुरुषो भुवि ॥
नादेयं यस्य मे किंचिदपि दाराः सुतास्तथा ॥ २८ ॥ तेनापि सुहृदा ब्रह्मन्यार्थेनाक्लिष्टकर्मणा ॥ नोक्तपूर्वमिदं वाक्यं यस्त्वं मामभिभाषसे ॥ २९ ॥ ब्रह्मचर्यमहद्वोरं-
तीर्त्वा द्वादशवार्षिकं ॥ हिमवत्पार्श्वमास्थाय यो मया तपसा जितः ॥ ३० ॥ समानव्रतचारिण्यां रुक्मिण्यां यो न्वजायत ॥ स नत्कुमारस्तेजस्वी प्रद्युम्नो नाम मे सुतः ॥
॥ ३१ ॥ तेनाप्येतन्महद्विव्यं चक्रमप्रतिमं रणे ॥ न प्रार्थितमभून्मूढयदिदं प्रार्थितं त्वया ॥ ३२ ॥ रामेणातिबलेनैतन्नोक्तपूर्वकदाचन ॥ नगदेन न सांवेन यदिदं
प्रार्थितं त्वया ॥ ३३ ॥ द्वारकावासिभिश्चान्यैर्वृण्यंधकमहारथैः ॥ नोक्तपूर्वमिदं जातु यदिदं प्रार्थितं त्वया ॥ ३४ ॥ भारताचार्यपुत्रस्त्वं मानितः सर्वयादवैः ॥ च-
क्रेण रथिनां श्रेष्ठकं तु तात युयुत्ससे ॥ ३५ ॥ एवमुक्तो मया द्रौणिर्मां मिदं प्रत्युवाच ह ॥ प्रयुज्य भवते पूजां योत्स्ये कृष्णत्वया सह ॥ ३६ ॥ प्रार्थितं ते मया चक्रं देव-
दानवपूजितं ॥ अजेयः स्यामिति विभो सत्यमेतद्वीमि ते ॥ ३७ ॥ त्वत्तोहं दुर्लभं काममनवाप्यैव केशव ॥ प्रतियास्यामि गोविंद शिवेनाभिवदस्व मां ॥ ३८ ॥ ए-
तत्सुभीमं भीमानामृषभेण त्वया धृतं ॥ चक्रमप्रतिचक्रेण भुवि नान्योऽभिपद्यते ॥ ३९ ॥ एतावदुक्त्वा द्रौणिर्मां युग्यान् श्वान्धनानि च ॥ आदायोपययौ कालेरत्ना-
नि विविधानि च ॥ ४० ॥ स संरंभी दुरात्मा च चपलः क्रूर एव च ॥ वेदचास्त्रं ब्रह्मशिरस्तस्माद्रक्ष्यो वृकोदरः ॥ ४१ ॥ इति श्रीमहाभारते सौमिके पर्वणि ऐषीके
पर्वणियुधिष्ठिरकृष्णसंवादे द्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥ ॥ ७ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा युधांश्रेष्ठः सर्वयादवनंदनः ॥ सर्वायुधवरोपेतमारुरोहरथो-
त्तमं ॥ १ ॥ युक्तं परमकां वोजैस्तुरगैर्हममालिभिः ॥ आदित्योदयवर्णस्य धुरं रथवरस्य तु ॥ २ ॥ दक्षिणामवहच्छैब्यः सुग्रीवः सव्यतो भवत् ॥ पार्णिवाहौ तु तस्या-
स्तां मेघपुष्पबलाहकौ ॥ ३ ॥ विश्वकर्मकृतादिव्यारत्नधातुविभूषिता ॥ उच्छ्रिते वरथे मायाध्वजयष्टिरहस्यत ॥ ४ ॥ वै न ते यः स्थितस्तस्यां प्रभामंडलरश्मिवान् ॥
तस्य सत्यवतः केतुर्भुजगारिरहस्यत ॥ ५ ॥

द्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ एवमिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥